

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA RACIBÓRZ**

z dnia 2023 r.

w sprawie utworzenia parku kulturowego pod nazwą „Park Kulturowy Serce Starego Raciborza”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1 i art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40) oraz art. 16 i art. 17 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840) po zasięgnięciu opinii Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach, po przeprowadzeniu konsultacji społecznych zgodnie z Uchwałą Nr XXII/300/2016 Rady Miasta Racibórz z dnia 26 października 2016 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z Raciborską Radą Działalności Pożytku Publicznego lub organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 8 listopada 2016 r., poz. 5641)

**Rada Miasta Racibórz
uchwala, co następuje:**

**Rozdział 1.
Przepisy ogólne**

§ 1. 1. W celu ochrony krajobrazu kulturowego oraz zachowania wyróżniającego się krajobrazowo terenu z zabytkami nieruchomymi charakterystycznymi dla miejscowej tradycji budowlanej i osadniczej starego miasta Racibórz tworzy się park kulturowy pod nazwą „Park Kulturowy Serce Starego Raciborza”, zwany dalej Parkiem Kulturowym.

2. Obszar Parku Kulturowego stanowi teren starego miasta z przedmieściem Bronki, teren po dawnej fabryce czekolady w rejonie ul. Czekoladowej i ul. Króla Stefana Batorego a także teren Placu Dworcowego. Granice Parku Kulturowego określa Załącznik Nr 1 do uchwały.

§ 2. Materialne i krajobrazowe dziedzictwo kulturowe na obszarze Parku Kulturowego chroni się poprzez sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, wprowadzanie zakazów, nakazów, ograniczeń oraz sporządzenie planu ochrony Parku Kulturowego, przy czym dąży się do:

- 1) zachowywania historycznego układu urbanistycznego i obiektów zabytkowych;
- 2) odtwarzania i przywracania historycznego układu urbanistycznego, pierzei ulicznych w wersji pierwotnej, a także ich uzupełniania i wzbogacenia poprzez tworzenie nowych struktur, które będą zharmonizowane i spójne estetycznie z historycznym otoczeniem;
- 3) zapewnienia ekspozycji zabytków nieruchomych, przyrodniczych i historycznie ukształtowanych dominant;
- 4) ograniczenia niekorzystnego wpływu nośników reklamowych w postaci tablic, napisów, ogłoszeń i innych znaków na przestrzeń publiczną na terenie Parku Kulturowego.

§ 3. Ilekroć w uchwale jest mowa o:

- 1) reklamie, tablicy reklamowej, urządzeniu reklamowym, szyldzie - należy przez to rozumieć odpowiednio reklamę, tablicę reklamową, urządzenie reklamowe, szyld w rozumieniu przepisów Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 503 z późn. zm.);
- 2) słupie ogłoszeniowo-reklamowym - należy przez to rozumieć urządzenie w formie walca nie wyższe niż 3,20 m, służące do eksponowania plakatów, ogłoszeń, reklam i informacji;
- 3) małym szyldzie - należy przez to rozumieć tablicę reklamową o kształcie prostokąta w układzie poziomym o maksymalnej powierzchni 0,1 m², umieszczoną obok wejścia do lokalu lub bramy, powyżej 150 cm od poziomu posadzki i poniżej górnej krawędzi otworu drzwiowego, dostosowaną do kompozycji elewacji;
- 4) szyldzie wspornikowym - należy przez to rozumieć urządzenie typu semafor, będące szyldem w formie kasetonu lub tabliczki, zawieszonym na metalowym ramieniu, które nawiązuje swoją formą do stylistyki architektonicznej danego budynku; szyld wspornikowy jest umieszczony na elewacji, prostopadle do ściany, zajmuje przestrzeń ulicy lub podwórza;
- 5) gablocie - należy przez to rozumieć wolnostojącą, trwale związaną z gruntem, otwieraną, oszkloną tablicę informacyjną, służącą do umieszczania w niej plakatów, ogłoszeń i informacji;
- 6) potykaczu - należy przez to rozumieć tablicę reklamową w formie dwóch tablic połączonych górnymi krawędziami, które po rozłożeniu tworzą kształt litery A; potykacz jest nie wyższy niż 1,20 m, nie jest trwale związany z podłożem, jest wystawiony przed lokal w godzinach jego otwarcia;
- 7) historycznej elewacji - należy przez to rozumieć elewacje budynków powstałych przed 1945 r.;
- 8) ogródka gastronomicznym - należy przez to rozumieć obszar wydzielony do ustawienia stolików, krzeseł, parasoli i innych akcesoriów, które umożliwiają świadczenie usług o charakterze gastronomicznym.

Rozdział 2.

Prowadzenie robót budowlanych oraz działalności handlowej lub usługowej

§ 4. Na terenie Parku Kulturowego zakazuje się lokalizacji anten satelitarnych, masztów telekomunikacyjnych, klimatyzatorów oraz innych urządzeń technicznych na elewacjach frontowych budynków oraz na skosach dachów nad elewacjami frontowymi.

§ 5. Na terenie Parku Kulturowego zakazuje się lokowania garaży wolnostojących, a istniejące nakazuje się utrzymać w dobrym stanie technicznym.

§ 6. W przypadku zmiany kolorystyki historycznej elewacji na terenie Parku Kulturowego nakazuje się przywrócenie kolorystyki historycznej, jeśli możliwym jest jej określenie.

§ 7. Na terenie Parku Kulturowego zakazuje się wprowadzania na historycznych elewacjach ozdobnych detali z aluminium, materiałów drewnopodobnych, tworzyw sztucznych oraz współczesnych płytek gresowych i tynków żywicznych.

§ 8. Nakazuje się zachowanie różnorodności kolorystycznej budynków zlokalizowanych przy ul. Długiej.

§ 9. Na terenie Parku Kulturowego na historycznych elewacjach nakazuje się zachowanie lub odtworzenie oryginalnej stolarki okiennej i drzwiowej z zachowaniem jej oryginalnej kolorystyki, kształtu i proporcji.

§ 10. Na terenie Parku Kulturowego na historycznych elewacjach nakazuje się zachowanie oryginalnych detali architektonicznych.

§ 11. Na terenie Parku Kulturowego zakazuje się lokowania budynków, które kontrastują stylistycznie z otaczającą zabudową. Zaleca się, aby nowa zabudowa komponowała się stylistycznie z istniejącą zabudową zabytkową w szczególności poprzez:

- 1) zachowanie symetrii rozmieszczenia okien,
- 2) dopasowanie proporcji i wysokości budynku do budynków sąsiednich,
- 3) dopasowanie kształtu dachu do sąsiedniej zabudowy,
- 4) dopasowania materiałów wykończenia elewacji do budynków sąsiednich, przy czym zakazuje się stosowania na elewacjach okładzin drewnopodobnych i tworzyw sztucznych.

§ 12. Na terenie Parku Kulturowego zakazuje się lokowania: blaszanych pawilonów handlowych, w tym wolnostojących supermarketów, kiosków wolnostojących, automatów vendingowych, paczkomatów, automatycznych i wydających dźwięki płatnych urządzeń zabawowych, myjni samochodowych i stacji benzynowych, z wyłączeniem:

- 1) kiosków ulicznych wolnostojących w formie określonej w Załączniku Nr 2 oraz rikszy gastronomicznych,
- 2) tymczasowych obiektów takich jak: kioski uliczne, pawilony sprzedaży ulicznej, ogródki gastronomiczne, pawilony wystawowe, przekrycia namiotowe i powłoki pneumatyczne oraz inne przekrycia o samodzielnej ażurowej konstrukcji, instalowane jako okolicznościowe urządzenia przestrzeni publicznej wyłącznie na czas trwania jarmarku, wystawy, pokazu lub imprezy.

§ 13. Na terenie Parku Kulturowego zakazuje się lokowania ogródków gastronomicznych, które nie spełniają następujących wymogów:

- 1) ogródek gastronomiczny musi zapewnić dostęp dla osób z niepełnosprawnością (pochylnia oraz parametryczne wysokości);
- 2) osłony ogródków gastronomicznych przed słońcem lub deszczem nie mogą być wyższe niż wysokość pierwszej kondygnacji budynku przed którym został umiejscowiony ogródek gastronomiczny;
- 3) osłony ogródków gastronomicznych przed słońcem lub deszczem powinny być w jednorodnej i jednolitej kolorystyce w obrębie ogródka gastronomicznego, w odcieniach beżu, ecru oraz złamanej bieli;
- 4) zaleca się wyposażenie ogródków gastronomicznych w zieleni; zakazuje się stosowania sztucznej roślinności i sztucznej trawy;
- 5) ogrodzenia ogródków gastronomicznych mają być ażurowe, maksymalna wysokość ogrodzenia ogródka gastronomicznego to 100 cm; na ogrodzeniach nie można umieszczać reklam, z zastrzeżeniem pkt 7;
- 6) znaki identyfikacji wizualnej (loga) podmiotu prowadzącego ogródek gastronomiczny lub sponsora mogą być umieszczane tylko na lambrekinach parasoli i markiz, na meblach oraz na ogrodzeniu; zakazuje się umieszczania znaków identyfikacji wizualnej w innych kolorach niż: beżowym, w odcieniach złamanej bieli, w odcieniach brązu, czarnym, w odcieniach szarości i czerni;
- 7) dopuszcza się ustawienie potykacza przed ogródkiem gastronomicznym, jednego dla jednego ogródka gastronomicznego o ramach w kolorze czarnym, antracytowym, lub ciemnoszarym; zaleca się aby potykacz należący do ogródka gastronomicznego miał indywidualny, artystyczny

charakter nawiązujący do lokalu i był wykonany w formie drewnianej lub kutej; zakazuje się potykaczy w formie imitującej artykuły oferowane w lokalu;

- 8) dopuszcza się stosowanie przezroczystych przegród jako ochrony przed niekorzystnymi czynnikami atmosferycznymi.

Rozdział 3.

Zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury

§ 14. Na terenie Parku Kulturowego zakazuje się lokowania barierek, poręczy, śmietników, ławek, stojaków na rowery, krat oraz płotków w przestrzeni publicznej w innym kolorze niż: czarnym, antracytowym, ciemnoszarym, brązowym lub wykonanych z kortenu w naturalnym kolorze.

Rozdział 4.

Działania reklamowe

§ 15. Na terenie Parku Kulturowego zakazuje się umieszczania reklam, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych, w tym bilbordów i banerów, lawet z reklamami, rowerów reklamowych, riksów reklamowych, wyświetlaczy LED, chorągwi, proporczyków oraz tablic z wyłączeniem:

- 1) słupów ogłoszeniowo-reklamowych,
- 2) gablot przeznaczonych do umieszczania informacji dotyczących wydarzeń kulturalnych, obsługi ruchu turystycznego i drogowego o ramach w kolorze czarnym, antracytowym lub ciemnoszarym,
- 3) potykaczy w ilości jeden przypadający na jeden lokal o ramach w kolorze czarnym, antracytowym lub ciemnoszarym.

§ 16. Na terenie Parku Kulturowego zakazuje się montażu szyldów na elewacjach budynków w innym miejscu niż w pasie parteru, do linii gzymsu pod drugą kondygnacją budynku, jako szyldy informujące i wizytówki podmiotów, które prowadzą działalność w danym budynku, z zachowaniem następujących warunków:

- 1) szyldy powinny być opracowane w formie liter o wysokości nie większej niż 50 cm, umieszczanych bezpośrednio na ścianie budynku, bez tła, z wyłączeniem szyldów o których mowa w pkt 2, 3 i 4;
- 2) dopuszcza się zachowanie istniejących na terenie Parku Kulturowego neonów rurkowych niezależnie od ich wysokości - jako szyldów o wartościach kulturowych;
- 3) dopuszcza się szyldy wspornikowe z wysięgnikiem w kolorze czarnym, antracytowym lub ciemnoszarym,
- 4) dopuszcza się małe szyldy o ramach w kolorze czarnym, antracytowym lub ciemnoszarym,
- 5) lokalizacja szyldów na elewacji budynku powinna być uporządkowana: jeżeli na elewacji budynku jest więcej szyldów to powinny one być uporządkowane według jednej osi - linii horyzontalnej lub wertykalnej;
- 6) dla jednego podmiotu prowadzącego działalność w danym lokalu dopuszcza się łącznie trzy szyldy: jeden szyld w formie napisu na elewacji, o którym mowa w pkt 1 i 2, jeden w formie szyldu wspornikowego, o którym mowa w pkt 3 oraz jeden mały szyld, o którym mowa w pkt. 4;
- 7) szyldy nie mogą zdominować zabytkowej zabudowy i muszą uwzględniać charakter i funkcję obiektu;
- 8) zakazuje się montażu szyldów w sposób zasłaniający lub uszkadzający detale architektoniczne na elewacji budynku;

9) przepisy o szyldach nie dotyczą organów administracji publicznej, urzędów i innych podmiotów w zakresie, w którym ich szyldy są uregulowane odrębnymi przepisami.

§ 17. Na terenie Parku Kulturowego zakazuje się zasłaniania ponad 20% powierzchni witryny lub okna, z dopuszczeniem:

1) witryny i okna mogą być zasłaniane do 100% powierzchni jedynie materiałem półprzeźroczystym o jednolitej kolorystyce o stonowanych kolorach dostosowanych do kolorystyki budynku, bez grafik i napisów.

Rozdział 5.

Ochrona wartości przyrodniczych

§ 18. 1. W trosce o wartość krajobrazową i estetyczną na obszarze Parku Kulturowego nakazuje się zachowanie istniejącej zieleni wysokiej będącej w dobrej kondycji.

2. Zgodnie z przyjętymi zasadami ochrony drzew, zwłaszcza w centrum miast w przestrzeni publicznej, wyklucza się wszelką ingerencję w obszar systemu korzeniowego drzew, w odległości bliższej niż rzut korony plus 1,5 metra poza koronę.

3. Ochrona drzew powinna odbywać się z zastosowaniem rozwiązań inżynierskich oraz przyrodniczych działań kompensacyjnych. Zakazuje się nasadzania drzew nowych oraz kompensacyjnych w donicach.

4. Na terenie Parku Kulturowego dopuszcza się organizację wydarzeń na terenach zielonych tylko jeśli nie naruszy to istniejącej zieleni wysokiej, a ewentualna zieleń niska zostanie przywrócona do stanu pierwotnego niezwłocznie po zakończeniu wydarzenia

§ 19. Na terenie Parku Kulturowego nakazuje się realizację miejsc postojowych oraz utwardzenia terenu przy maksymalnym zachowaniu nawierzchni przepuszczających wodę opadową do gruntu.

Rozdział 6.

Przepisy końcowe

§ 20. Nakazuje się dostosowanie działań, o których mowa w § 13, 15, 16, 17 uchwały do dnia 31.12.2024 r.

§ 21. Uzyskane przed wejściem w życie niniejszej uchwały pozwolenia na budowę, przebudowę, remonty i rozbiórkę w rozumieniu przepisów Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 z późn. zm.), a także pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków w rozumieniu przepisów Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840) nie tracą mocy.

§ 22. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Racibórz.

§ 23. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr

Rady Miasta Racibórz

z dnia.....2023 r.

Kioski wolnostojące na terenie parku kulturowego

KIOSKI – powinny nawiązywać do formy obecnej niegdyś na Rynku. Dach czterospadowy, bez zdobień i widocznych elementów konstrukcyjnych. Elewacja ażurowa, wykonana z elementów metalowych lub drewnianych w kolorze czarnym, brązowym lub antracytowym. Brak elementów rustykalnych.

Uzasadnienie

W związku z przeprowadzeniem prac nad przygotowaniem uchwały o parku kulturowym w Raciborzu, po przeprowadzeniu konsultacji społecznych oraz po zasięgnięciu opinii Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków a także po analizie zachowanego dziedzictwa materialnego na terenie starego miasta w Raciborzu i historycznego przedmieścia Bronki zasadnym jest podjęcie niniejszej uchwały.